

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande
Minister
Christian Wikström

Föredragande
Naturvårdsintendent
Maija Häggblom

Justerat
Omedelbart

Nr 105

Inrättande av Bogskär naturreservat i Föglö,
Kökar och Lemlands kommun.

ÅLR 2023/7985

240 S4 Utdrag

För att skydda landskapsbilden, undervattensnaturen, växt- och djurlivet samt för att skydda värdefulla fiskstammar i den yttre skärgården har landskapsregeringen med stöd av 5 § och 8 § landskapslagen (1998:82) om naturvård, nedan naturvårdslagen, 27 § landskapslagen (1956:39) om fiske i landskapet Åland samt i enlighet med artikel 8 och artikel 11.1 Europaparlamentets och rådets förordning (1380/2013) om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG beslutat inrätta Bogskär naturreservat. Inom området förekommer livsmiljötyper av gemenskapsintresse enligt Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet). Bland annat förekommer livsmiljötypen *Rev* med beteckningen 1170 och *Boreala ör och småskär* med beteckningen 1260 i Bilaga I till habitatdirektivet samt mångfacetterade undervattenshabitat såsom blåmusselängar samt algsamhällen. Området är topografiskt heterogent och innehåller en mosaik av både rev som börjar på 6 m djup och kanjonliknande djupområden på 200 m djup. Området är viktigt för födosök för bland annat de särskilt skyddsvärda direktivarterna tumlare (*Phocoena phocoena*), Östersjövikare (*Pusa hispida*) samt för ett flertal sjöfåglar såsom svärta (*Melanitta fusca*, VU), knipa (*Bucephala clangula*, LC) och ejder (*Somateria molissima*).

Återhämtningsområde för fisk och tumlare

Att skydda de viktigaste naturliga reproduktions- och födosöksområdena för fisk genom inrättade av ett återhämtningsområde är ytterligare ett syfte för Bogskär naturreservat. Bogskär naturreservat inrättas enligt ovan även för att skydda viktiga reproduktionsområden för strömming (*Clupea harengus membras*) samt torsk (*Gadhus morhua*). I området förekommer också ett stort antal marina fiskarter som klassas allt mellan starkt hotade till nära hotade och som är i behov av ett skyddsområde. Flera av arterna, i synnerhet tumlaren, men även olika fiskarter riskerar problem med

orienteringsförmågan samt reproduktionsstörningar till följd av störningar i undervattensmiljön i form av vibrationer och buller som härleds från antropogena aktiviteter.

Bogskärsholmsgruppen och områdets läge

Bogskärsholmsgruppen, som ligger inom området, är det sydligaste landområdet på Åland och i Finland. Området har på grund av sin historia också kulturhistoriskt värde.

Mark och vatten inom området är beläget inom det allmänna vattenområdet som landskapsregeringen enligt 1 § lag (1966:13) om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland har rådighet över. Områdets naturvärden har konstaterats genom längre tids vetenskaplig uppföljning av bland annat fiskstammar och förekomst av tumlare samt genom geologisk och naturvetenskaplig forskning inom projektet (6453) LIFE20 IPE/FI/000020 LIFE-IP BIODIVERSEA.

Naturreservatet har en total ytvidd av ca 1664 km². Området som utifrån den inhämtade vetenskapliga informationen har utsetts inom projekt LIFE20 IPE/FI/000020 LIFE-IP BIODIVERSEA ingår i Ålands Natura 2000-program som ett särskilt skyddsområde (SPA)- och ett SCI-område i enlighet med 21 § naturvårdslagen och efter kommissionens beslut som ett särskilt bevarandeområde (SAC) enligt 22 § naturvårdslagen. Inga kända servitut belastar området.

Fredningens omfattning och grunderna för fredning av områden

Fredningen påverkar inte utformningen eller användningen av de befintliga farledsområdena för sjötrafik eller underhåll av trafiklederna, inte heller påverkas befintliga kabeldragningar eller underhåll av dem. För eventuella kommande ändringar i fråga om farleder eller för allmännyttan nödvändiga kabeldragningar tillämpas ett tillståndsförfarande i enlighet med 24 a § och 24 b § naturvårdslagen.

Om fredningsbeslutet och undantag från fredningen stiftas i 8 § och 9 § naturvårdslagen.

Fredning av områden som naturreservat enligt 5 § naturvårdslagen förutsätter att det i området förekommer en art, en biotop eller ett ekosystem som är sällsynt eller att området är av särskild betydelse för kännedomen av landskapets natur eller representativ för en viss naturtyp. Dessutom ska landskapsregeringen i enlighet med 21 § naturvårdslagen uppta i förteckningen över områden som omfattas av nätverket Natura 2000 sådana områden som bör fredas för att uppfylla landskapets internationella förpliktelser. Dessa områden ska så snart som möjligt skyddas som naturreservat. Bogskär med omkringliggande vattenområde är ett sådant område. Även i enlighet med artikel 8 och artikel 11.1 Europaparlamentets och rådets förordning (1380/2013) ska man fortsättningsvis sträva efter att inrätta skyddade områden på grundval av områdenas biologiska känslighet, inbegripet områden avseende vilka det finns tydliga bevis på betydande koncentrationer av fisk under minsta referensstorlek för bevarande och på lekomyråden. I sådana områden får fiskeverksamhet begränsas eller förbjudas i syfte att bidra till bevarandet av levande akvatiska resurser och marina ekosystem.

Förslaget har varit på remiss i enlighet med 8 § 1 mom. naturvårdslagen. Förutom den lagstadgade utlåtandeförfrågan till kommunerna har synpunkter inhämtats även från Traficom, miljöministeriet, forststyrelsen samt internt från fiskeribyrån och kulturbyrån. En sammanfattning av de inkomna utlåtandena finns i **bilaga 1 S423E83**.

Beslut

Beslöts att inrätta Bogskär naturreservat i enlighet med **bilaga 2 S423E83**.
